

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETS DATABLAD

1. Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

Produktnavn og/eller -kode	: HEMPEL'S PROP-CLEAR 076EX 076EX00000	
Selskapsopplysninger	: Hempel (Norway) AS P.b. 163 - Nyborg 5871 Bergen Norway Tlf.: +47 55 95 80 00 hempel@dk.hempel.com	Nødtelefonnummer (med åpningstid) +47 22 59 13 00 Giftinformasjonssentralen.
Produkttype	: Bunnstoff / Antifouling (aerosol maling)	
Bruksområde	: privat (fritidsbåer).	
Utstedelsesdato	: 1/23/2008.	
Dato for forrige utgave	: Ingen tidligere validering.	

2. Viktigste faremomenter

Helseskadelig

Miljøskadelig

Brannfarlig. Farlig ved innånding. Irriterer øynene og luftveiene. Kan gi allergi ved hudkontakt. Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke sprøytes på åpen flamme eller glødende gjenstander. Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. Oppbevares utilgjengelig for barn.

3. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

Stoffer som er helse- eller miljøfarlige i henhold til forskrifter om klassifisering og merking av farlige kjemikalier (2002).

Navn på bestanddeler	CAS nr.	%	EC nummer	Klassifisering
dimetyleter 4-metyl-2-pentanon; metylisobutylketon	115-10-6 108-10-1	25 - 50 10 - 12.5	204-065-8 203-550-1	F+; R12 F; R11 Xn; R20 Xi; R36/37 R66 R10
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk; lavtkokende nafta - uspesifisert	64742-95-6	5 - 10	265-199-0	Xn; R20, R65 Xi; R36/37/38 N; R51/53
xylene	1330-20-7	3 - 5	215-535-7	R10 Xn; R20/21 Xi; R38
dichloro-N-[(dimethylamino)sulphonyl]fluoro- N-(p-tolyl)methanesulphenamide	731-27-1	1 - 3	211-986-9	T; R23 Xn; R48/20 Xi; R36/37/38 R43 N; R50/53
C11-C15 isoalkanes o-xylene	90622-58-5 95-47-6	1 - 3 1 - 3	292-460-6 202-422-2	Xn; R65 R10 Xn; R20/21 Xi; R38

Merknader

(*) Se de fullstendige setningene i avsnitt 16. Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

4. Førstehjelpstiltak

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen.
Ved uhell: Kontakt lege eller sykehus - ta med etiketten eller dette HMS - datablad. Kontakt Giftinformasjonssentralen om nødvendig. +47 22 59 13 00.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Ikke gi noe gjennom munnen. Hvis personen er bevisstløs, skal vedkommende plasseres i stabilt sideleie, og få medisinsk tilsyn snarest mulig.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med store mengder vann i minimum 15 minutter, mens øvre og nedre øyelokk løftes med jevne mellomrom. Søk lege omgående.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller fortynnere skal ikke brukes.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. Ikke fremkall brekninger med mindre du er under veiledning av medisinsk kyndig personell. Senk hodet slik at oppkastet ikke renner tilbake i munnen og halsen.
- Merknader til lege** : Dersom gasser fra dekomposisjon av produkter er blitt innåndet, kan symptomer oppstå noe forsinket.
-

5. Tiltak ved brannslukning

Ved oppvarming vil trykket i beholderen øke og dette kan føre til eksplosjonsfare. Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig. Lukkede beholdere som eksponeres for flammer, kjøles ned med vann. Ikke slipp avrenning fra brannslukking ned i kloakksystem eller vannveier. Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk.

- Slokkemidler** : Anbefalt: Skum, karbondioksid, pulver, vanntåke.
Må ikke brukes: Vannstråle.
- Nedbrytningsprodukter ved brann** : Nedbrytningsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonoksider
nitrogenoksider svoveloksider halogenerte forbindelser
-

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Unngå enhver direkte kontakt med og innånding av sølt materiale. Eliminér alle antennelseskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8. Begrens og samle spill med ikke-brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se punkt 13). Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Rengjøres fortrinnsvis med vaskemiddel, unngå løsemidler. Hvis produktet forurenses innsjøer, elver eller kloakkavløp, skal ansvarlige myndigheter informeres i henhold til lokale bestemmelser.

7. Håndtering og oppbevaring

Håndtering

Damper er tyngre enn luft og kan spres langs gulvet. Damper kan danne eksplosive blandinger med luft. Unngå dannelse av brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger administrative normer. Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad. For å avlede statisk elektrisitet under overføring, må fatet jordes og kobles til den mottakende beholderen med en elektrisk ledning. Gnistdannende verktøy må ikke brukes.

Unngå innånding av gasser, støv og sprøytetåke. Unngå kontakt med huden og øynene. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Personlig verneutstyr; se punkt 8. Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale.

Oppbevaring

Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Oppbevares utilgjengelig for barn. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.

8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- Tekniske tiltak** : Sørg for avgassventilasjon eller andre tekniske metoder for å holde luftkonsentrasjonen av damper eller støv under deres respektive eksponeringsgrenser. Forsikre deg om at det finnes øyedusjer og sikkerhetsdusjer tilgjengelig på arbeidsplassen.
- Hygieniske tiltak** : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert forbindelsene og før spising, røyking, toalettbesøk og på slutten av arbeidsdagen.

Navn på bestanddeler	Administrative normer
dimetyleter	Arbeidstilsynet (Norge, 10/2003). Gjennomsnittsverdi: 384 mg/m ³ 8 time(er).
4-metyl-2-pentanon; metylisobutylketon	Arbeidstilsynet (Norge, 10/2003). Hud Gjennomsnittsverdi: 105 mg/m ³ 8 time(er).
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk; lavtkokende nafta - uspesifisert	Arbeidstilsynet (Norge, 1/2001). TWA: 120 mg/m ³ 8 time(er). Form:
xylen	Arbeidstilsynet (Norge, 10/2003). Hud Gjennomsnittsverdi: 108 mg/m ³ 8 time(er).
C11-C15 isoalkanes	N-Arbeidstilsynet (Norge, 1996). AN: 50 ppm 8 time(er).
o-xylen	Arbeidstilsynet (Norge, 10/2003). Hud Gjennomsnittsverdi: 108 mg/m ³ 8 time(er).

Personlig verneutstyr

- Generelt** : Hansker skal brukes ved alt arbeid som kan innebære tilsmussing. Forkle/kjeledress/vernetøy skal brukes når tilsølingen er så omfattende at vanlig arbeidstøy ikke i tilstrekkelig grad beskytter huden mot kontakt med produktet. Øyevernutstyr skal brukes når det er sannsynlighet for eksponering.
- Åndedrettsvern** : Bruk egnet åndedrettsvern når ventilasjonen er utilstrekkelig, benytt halvmaske eller heldekkende maske med gassfilter type A (brun). Ved sliping benytt partikkel filter type P2. Ved sprøyting kan benyttes kombinert filter AP. Ved kontinuerlig og langvarig arbeid, anbefales bruk av heldekkende beskyttelse (d.v.s. maske med frisklufttilførsel) eller motordrevet vifte. Vær sikker på at du bruker godkjent/sertifisert åndedrettsvern eller tilsvarende.
- Dette produktet inneholder væsker med lavt kokepunkt. Alt åndedrettsverneutstyr må ha lufttilførsel.**
- Hudbeskyttelse** : Bruk spesielt arbeidstøy, ved sprøyting brukes overtrekksdrakt.
- Håndbeskyttelse** : Bruk egnede vernehansker. Ved langvarig eller gjentatt håndtering skal hansker brukes. Beskyttelseskremmer kan gi beskyttelse for utsatte hudpartier, men bør imidlertid ikke påføres etter at huden er eksponert for produktet. Beskyttelseskrem må ikke brukes under eller i stedet for hansker. Det er ikke mulig å spesifisere hansketype, da den konkrete arbeidssituasjon ikke kjennes. Leverandør av hansker bør derfor kontaktes ved valg av egnede hansker.
- Øyebeskyttelse** : Bruk øyevernutstyr som beskytter mot sprut fra væsker. Vernebriller med sideskjermer.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

- Fysisk tilstand** : Væske.
- Tetthet** : 0.96 g/cm³
- Løselighet** : Delvis løselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.
- Flammepunkt** : Closed cup (CC): 22°C (71.6°F)
- Ekspljosjonsgrenser** : 0.5 - 18.6 vol %
- Løsemiddel(er) % etter vekt** : Vektet gjennomsnitt: 79 %
- Vann % etter vekt** : Vektet gjennomsnitt: 0 %
- VOC innhold** : Vektet gjennomsnitt: 756 g/l (Beregnet verdi for blandingen)
- TOC-innhold** : Vektet gjennomsnitt: 227 g/l
- Løsemiddel Gass** : Vektet gjennomsnitt: 0.303 m³/l

10. Stabilitet og reaktivitet

Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se avsnitt 7). Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C.

Svært reaktivt, eller uforenlig med følgende stoffer: reduserende materialer.

Reaktivt, eller uforenlig med følgende stoffer: oksiderende materialer.

Ved eksponering for høye temperaturer (i tilfelle brann) kan det produseres farlige spaltningsprodukter:

Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonoksider nitrogenoksider svoveloksider halogenerte forbindelser

11. Opplysninger om helsefare

Virkninger og symptomer

Eksponering for høye konsentrasjoner av løsemiddeldamp, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet. Gjentatt eller langvarig kontakt med preparatet kan skade hudens naturlige fettlag, som igjen kan føre til ikke-allergisk kontakteksem og absorpsjon via huden. Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Kreftfremkallende effekter : Produktet inneholder etylbenzen. IARC har klassifisert dette som mulig kreftfremkallende (gruppe 2B) basert på tilstrekkelige bevis for kreft ved dyreforsøk, men utilstrekkelig bevis for kreft for mennesker.

Overfølsomhet : Inneholder dichloro-N-[(dimethylamino)sulphonyl]fluoro- N-(p-tolyl)methanesulphenamide. Kan gi en allergisk reaksjon.

Akutt toksisitet

Navn på bestanddeler	Resultat	Dose	Arter
4-metyl-2-pentanon; metylisobutylketon	LD50 Oral	4600 mg/kg	Rotte
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk; lavtkokende nafta - uspesifisert	LD50 Oral	8400 mg/kg	Rotte
xylen	LD50 Oral	4300 mg/kg	Rotte
	LD50 Hud	>1700 mg/kg	Kanin
	LDLo Oral	50 mg/kg	Mennesker
dichloro-N-[(dimethylamino)sulphonyl]fluoro- N-(p-tolyl)methanesulphenamide	LD50 Oral	1 gm/kg	Rotte
	LD50 Hud	500 mg/kg	Rotte
o-xylen	LD50 Oral	3567 mg/kg	Rotte

12. Miljøopplysninger

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Navn på bestanddeler	Resultat	Arter	Eksposering
4-metyl-2-pentanon; metylisobutylketon	Akutt LC50 537 mg/L	Mortality	Fisk
xylen	Akutt LC50 12 mg/L	Mortality	Fisk
o-xylen	Akutt EC50 <1.39 mg/L	Intoxication	Dafnie
	Akutt LC50 7.6 mg/L	Mortality	Fisk

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig.

Dette produktet står oppført som farlig i henhold til EU-direktivet om farlig avfall. Må håndteres i samsvar med gjeldende lovverk på området.

Søl, rester, brukte filler o.s.v. samles opp og oppbevares i brannsikker avfallsbeholder.

Europeisk Avfallsliste (EAL) er angitt nedenfor.

Den europeiske avfallslisten (EAL) : 15 01 11* Beholderen må ikke punkteres eller brennes.

14. Opplysninger om transport

Transport kan finne sted i overensstemmelse med nasjonale regler eller ADR for vegtransport, RID for jernbanetransport og IMDG for sjøfart.

Transportklassifisering i henhold til ADR (2007) og IMDG (2006) tilpassing 33-06.

U.N. nr.	Varenavn ved transport (proper shipping name)	Klasse	PG*	Etikett	Tilleggsopplysninger
----------	---	--------	-----	---------	----------------------

ADR/RID klasse	UN1950	AEROSOLS (klor)	2	-		-
IMDG klasse	UN1950	AEROSOLS (chlorine)	2.2	-		-

PG* : Emballasjegruppe

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Klassifisering og merking er fastlagt i h.h.t. Forskrifter om klassifisering og merking av farlige kjemikalier, med tiltenkt bruk av produktet tatt i betraktning.

Symbol	: Helseskadelig, Miljøskadelig
Inneholder	: dichloro-N-[(dimethylamino)sulphonyl]fluoro- N-(p-tolyl)methanesulphenamide
Risikosetninger	: R10- Brannfarlig. R20- Farlig ved innånding. R36/37- Irriterer øynene og luftveiene. R43- Kan gi allergi ved hudkontakt. R51/53- Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Sikkerhetssetninger	: S2- Oppbevares utilgjengelig for barn. S23- Unngå innånding av damp eller sprøytetåke. S24- Unngå hudkontakt. S29- Må ikke tømmes i kloakkavløp. S37- Bruk egnede vernehansker. S46- Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. S51- Må bare anvendes på godt ventilerte steder.
Ytterligere varselsetninger	: Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke sprøytes på åpen flamme eller glødende gjenstander. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Oppbevares utilgjengelig for barn.

Andre EU regler

Følbar advarselmerking om fare : Ja, skal benyttes.

IMO Anti-fouling System Convention Compliant (AFS/CONF/26)

This product does not contain organotin compounds acting as biocides and complies with the International Convention on the Control of Harmful Anti-fouling Systems on Ships as adopted by IMO October 2001 (IMO document AFS/CONF/26)

Product type	: antifouling paint (Aerosol paint)
Manufacturer	: Hempel A/S
Product name and/or code	: HEMPEL'S PROP-CLEAR 076EX 076EX00000
Colour	: Not available.

Note: This name is shown on the product container. All products in HEMPEL's containers carrying this name comply with the IMO Convention (AFS/CONF/26).

Active ingredient(s) : dichloro-N-[(dimethylamino)sulphonyl]fluoro- N-(p-tolyl)methanesulphenamide
731-27-1

16. Tilleggsopplysninger

Fullstendig tekst for R-setninger som det refereres til i sikkerhetsdatabladet	: R12- Ekstremt brannfarlig. R11- Meget brannfarlig. R10- Brannfarlig. R23- Giftig ved innånding. R20- Farlig ved innånding. R20/21- Farlig ved innånding og hudkontakt. R48/20- Farlig: alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding. R65- Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging. R38- Irriterer huden. R36/37- Irriterer øynene og luftveiene. R36/37/38- Irriterer øynene, luftveiene og huden. R43- Kan gi allergi ved hudkontakt. R66- Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
---	---

R50/53- Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

R51/53- Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

: YL gruppe: 5 Luftbehov: 4000 - 4800 m³/l

Merknad til leseren

Revisjon i databladet som har medført endringer fra forrige versjon, er markert med trekant i punktets øvre venstre hjørne.

Opplysningene i dette HMS-databladet er basert på vår nåværende viten og på EU - og norsk regelverk.

Opplysningene er en beskrivelse av de helse-, miljø- og sikkerhetsmessige forhold, som det skal tas hensyn til ved bruk av produktet, og er ingen garanti for produktets egenskaper forøvrig.

Det er alltid arbeidsgiverens ansvar å forsikre seg om at arbeidet tilrettelegges og utføres i overensstemmelse med reglene i det norske regelverket.